

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ 1 ตุลาคม ถึง วันที่ 15 ตุลาคม 2564

1. มะลิ

มีฝนตก และฝนตกหนักบางพื้นที่

เกิดในระยะออกดอก

▪ หนอนเจาะดอกมะลิ

ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ สีเหลืองบนกลีบดอก หรือก้านกลีบเลี้ยงดอก และยอดอ่อน เมื่อฟักเป็นตัวหนอน จะเจาะเข้าไปกัดกินอยู่ภายในดอกทำให้ดอกเป็นรอยชำรุด เปลี่ยนเป็นสีม่วง เทียวแห้งและร่วงหล่น

การป้องกัน

เมื่อพบการระบาด พ่นด้วยสารฆ่าแมลง ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

2. พริก

เกิดในทุกระยะการเจริญเติบโต

▪ โรคเน่าเปื่อย หรือโรคราขนแมว (เชื้อรา *Choanephora cucurbitarum*)

โรคนี้พบได้ในทุกระยะการเจริญเติบโตของพริก มักพบที่ยอดอ่อนและกิ่งอ่อนแสดงอาการมีแผลชำรุด น้ำ แล้วขยายลุกลามอย่างรวดเร็วลงตามกิ่ง ทำให้กิ่งแห้งหักพับ หากอาการรุนแรงใบและดอกจะร่วงจนเหลือแต่ก้าน และพริกจะไม่แตกยอดใหม่ ส่วนที่ผลอ่อนจะเกิดอาการชำรุดเน่า และหลุดร่วงได้ง่าย ถ้าอากาศมีความชื้นสูงมาก ๆ จะเห็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อราที่มีลักษณะเป็นก้อนใส ชูตั้งฉากขึ้นมาจากส่วนของพืชที่เป็นโรค ลักษณะคล้ายขนแมว ที่ส่วนปลายของก้านใสเป็นตุ่มสีดำภายในมีสปอร์ ซึ่งสปอร์สามารถปลิวไปสู่ต้นอื่นก่อให้เกิดการระบาดอย่างรุนแรงมากยิ่งขึ้น

**** สปอร์ของเชื้อราแพร่ระบาดได้ดีโดยลม น้ำ ฝน น้ำค้าง แมลง หรือ ติดไปกับสิ่งที่เข้าไปสัมผัส

การป้องกัน

1. จัดระยะปลูกพริกไม่ให้แน่นเกินไป และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้น
2. ตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะช่วงที่อากาศมีความชื้นสูง และร้อนอบอ้าว เมื่อพบพริกเริ่มมีอาการยอดชำรุด หรือที่ยอดมีเชื้อราเกิดขึ้น รีบตัดส่วนที่แสดงอาการโรคใส่ถุงหรือภาชนะปิด เพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อราแพร่กระจายทั่วแปลง นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ไดโคแลน 75% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรโฟริน 19% EC อัตรา 20 - 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไอโพรไดโอน 50% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 5 วัน
3. แปลงที่พบโรค ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำแบบพ่นฝอย

3. มะขาม

ระยะพัฒนาผล

▪ หนอนเจาะฝัก

ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดเล็ก ผีเสื้อเพศเมียวางไข่เป็นพองเดี่ยวๆ บนฝักมะขาม ตั้งแต่มะขามเริ่มเป็นฝักอ่อน โดยวางไข่บนฝักที่มีรอยแตกหรือรอยหักมากกว่าฝักปกติ เมื่อไข่ฟักเป็นตัวหนอนจะเจาะเปลือกมะขามเข้ากัดกินเนื้อและเมล็ดมะขาม หนอนถ่ายมูลออกมาที่บริเวณปากรูเป็นกระจุกสีน้ำตาล และอาศัยอยู่ในฝักจนกระทั่งเข้าดักแด้ เมื่อออกเป็นตัวเต็มวัยจะบินไปผสมพันธุ์และวางไข่ต่อไป การทำลายในช่วงฝักอ่อนทำให้ฝักแห้งลีบ การทำลายในช่วงฝักแก่ทำให้เนื้อในถูกกัดกิน ทำให้ฝักมะขามเสียหาย

การป้องกัน

หมั่นสำรวจและเก็บฝักมะขามที่ถูกทำลายทิ้ง หากพบการระบาด พ่นด้วยสารฆ่าแมลง ได้แก่ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% W/V EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% W/V EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% W/V SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

4. มะม่วง

ระยะแตกใบอ่อน

▪ โรคแอนแทรคโนส(เชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides*)

เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืชได้ในทุกระยะการเจริญเติบโต โดยมีลักษณะอาการ ดังนี้

อาการที่ใบ ใบอ่อนพบจุดฉ่ำน้ำ ต่อมาเปลี่ยนเป็นแผลสีน้ำตาลดำ หากอาการรุนแรงแผลจะขยายตัวอย่างรวดเร็วติดต่อกันทั้งผืนใบ ทำให้ใบบิดเบี้ยว เสียรูปทรง ยอดอ่อนเหี่ยวและดำ ส่วนใบแก่พบแผลรูปร่างค่อนข้างเหลี่ยม หากอาการรุนแรงแผลจะทะลุเป็นรู อาการที่ช่อดอก พบจุดหรือขีดสีน้ำตาลแดงเล็กๆ บนก้านช่อดอก ต่อมาแผลขยายใหญ่ หากมีความชื้นสูงจะพบเมือกสีส้ม ซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรคอยู่ที่บริเวณแผล ทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง ดอกหลุดร่วงก่อนติดผล

อาการที่ผลอ่อน พบจุดแผลสีน้ำตาลดำ ถ้าสภาพแวดล้อมเหมาะสมผลที่ถูกทำลายจะเป็นสีดำและหลุดร่วงก่อนกำหนด ในบางครั้งเชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายแบบแฝงในผลอ่อน โดยไม่แสดงอาการของโรค แต่จะแสดงอาการของโรคเมื่อผลสุก และอาการรุนแรงมากขึ้นตามความสุกของผล

อาการที่ผลแก่ หรือผลสุกหลังเก็บเกี่ยว พบจุดแผลสีดำเล็ก ๆ ต่อมาแผลขยายลุกลามและยุบตัวลง ถ้ามีหลายแผลขยายมาติดกัน ขนาดของแผลจะกว้างขึ้นและยุบตัวเป็นแอ่งบุม ทำให้เน่าทั้งผล บางครั้งพบเมือกสีส้ม ซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรคอยู่ที่บริเวณแผล

การป้องกัน

1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบพืชเริ่มมีอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค
2. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้น เพื่อลดความชื้นในทรงพุ่ม
3. ควบคุมปริมาณธาตุอาหารให้เหมาะสม ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีค่าไนโตรเจนมากเกินไป
4. แหล่งปลูกที่พบการระบาดของโรคเป็นประจำ ในช่วงที่มะม่วงแตกใบอ่อน เริ่มแทงช่อดอก และหลังติดผลอ่อน ควรพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรคลอราซ 45% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน แต่ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันเกิน 4 ครั้ง ในช่วงที่มะม่วงติดผล หากมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค คือ มีฝนตกและอากาศร้อนชื้น ควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืชดังกล่าว เพื่อป้องกันการระบาดของโรค และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต ไม่น้อยกว่า 15 วัน
5. หลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง โดยเฉพาะกิ่งที่เป็นโรค และเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แหล่งสะสมของโรคในฤดูกาลผลิตต่อไป